

Motion till riksdagen 2022/23:838

av **Daniel Bäckström och Helena Lindahl (båda C)**

Elnätsbegränsningar för etableringar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en ny finansieringsmodell för anslutningsavgifter till elnät så att det främjar företagsetableringar och nyinvesteringar i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Säffle bygger nu Premium Svensk Lax AB en gigantisk fiskodling. Etableringen är på över 58 000 kvadratmeter och blir den största landbaserade fiskodlingen för lax i Sverige. Under 2020 fick anläggningen miljötillstånd och nu pågår grundarbetet. Det är en viktig investering som kommer att utveckla arbetsmarknaden, skapa nya jobb och bidra till att stärka Sveriges livsmedelsproduktion.

I ett lokalt näringslivs- och etableringsarbete är det oerhört angeläget att grundförutsättningar som infrastruktur, ändamålsenlig mark och detaljplaner är dimensionerade för att möjliggöra etableringar. Annars finns risken att utdragna planeringsprocesser gör att beslut om att starta eller utöka ny verksamhet på en ort uteblir. Tidsfaktorn är många gånger avgörande. Företag har sällan möjlighet att vänta i åtskilliga år på att en ny trafiklösning blir färdig, vilket i enskilda fall kan vara en förutsättning eller ett krav från myndigheter för att tillåta exploatering i ett område.

Ytterligare en utmaning som kommuner och företag möter lokalt är begränsad kapacitet i elnäten. En landbaserad fiskodling kräver mycket el i produktionen och i Säffle skulle ytterligare etableringar av samma omfattning kräva betydande investeringar för att anpassa elnätet och nya ställverk. Elnätsägaren dimensionerar inte med överkapacitet och anser att investeringskostnaden för ytterligare ställverk ska finansieras av det företag som behöver elen. Det här innebär att kostnaderna för de nya investeringar som behövs för att möjliggöra fler anslutningar i ett elnät får bäras helt av den kund som först har behovet av större elnätskapacitet.

Om ytterligare kunder ansluter efter att utbyggnationen av elnätet är färdig eller ett nytt ställverk är klart behöver de inte bära investeringskostnaden för utökningen. Det här är orimligt och väldigt begränsande för arbetet med att få till nyetableringar och nya jobb i områden med elnätsbegränsningar.

Betydelsen av tillgång till el för regional och lokal utveckling ställs på sin spets när det inte finns tillräckligt med nätkapacitet. En aktör ska inte behöva ta hela kostnaden för infrastruktur som fler kunder kan ha nytta av längre fram.

En ny modell behöver därför utvecklas som bättre fördelar ansvar och ger förutsättningar för företag att utan dröjsmål kunna etablera sig i hela landet.

Detta bör ges regeringen tillkänna.

Daniel Bäckström (C)

Helena Lindahl (C)